

DECYZJA KOMISJI

z dnia 10 maja 2007 r.

w sprawie pomocy państwa C 4/2006 (ex N 180/2005) – Portugalia – Pomoc na rzecz spółki Djebel

(notyfikowana jako dokument nr C(2007) 1959)

(Jedynie tekst w języku portugalskim jest autentyczny)**(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2007/582/WE)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

zaprosiła zainteresowane strony do przedstawienia uwag.
Osoby trzecie nie zgłosiły żadnych uwag.uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,
w szczególności jego art. 88 ust. 2 akapit pierwszy,

II. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA POMOCY

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospo-
darczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),**Zaangażowane firmy**po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag
zgodnie z wymienionymi artykułami⁽¹⁾ i uwzględniając te
uwagi,(5) Djebel – S.G.P.S., S.A. jest spółką zlokalizowaną na
Maderze, w Portugalii.

a także mając na uwadze, co następuje:

(6) Spółka należy do grupy Pestana, głównej grupy hotelar-
skiej w Portugalii, której nie obejmuje definicja MŚP.
Spółka Djebel nie spełnia kryteriów niezależności, usta-
nowionych w art. 3 załącznika do zalecenia Komisji
z dnia 3 kwietnia 1996 r. dotyczącego definicji małych
i średnich przedsiębiorstw⁽²⁾ ani w zaleceniu z dnia
6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsię-
biorstw, małych i średnich przedsiębiorstw⁽⁴⁾.
W związku z tym spółka Djebel jest przedsiębiorstwem
o dużych rozmiarach.

I. PROCEDURA

(1) Pismem z dnia 5 kwietnia 2005 r., zarejestrowanym
w Komisji dnia 7 kwietnia 2005 r., wystosowanym
przez Stałe Przedstawicielstwo Portugalii, władze portu-
galskie powiadomiły Komisję o swoim zamiarze udzie-
lenia pomocy spółce Djebel – S.G.P.S., S.A. (zwanej dalej
„Djebel”), w formie udziału w sfinansowaniu inwestycji
tej spółki w Brazylii. Na wniosek Komisji Portugalia prze-
kazała dodatkowe informacje w pismach z dnia 25 lipca,
26 września i 23 grudnia 2005 r., wystosowanymi przez
jej Stałe Przedstawicielstwo, zarejestrowanymi w Komisji
odpowiednio dnia 27 lipca, 28 września 2005 r.
i 3 stycznia 2006 r.(7) Djebel zarządza w Brazylii spółką holdingową, której
przedmiotem działalności jest inwestowanie
i zarządzanie hotelami i działalnością turystyczną.(2) Pismem z dnia 22 lutego 2006 r. Komisja poinformo-
wała Portugalię o swojej decyzji w sprawie wszczęcia
postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 Traktatu
WE w kwestii wyżej wymienionej pomocy.(8) Przed 1999 r. grupa Pestana nabyła już jeden hotel
w Mozambiku, a po zakupie hotelu, którego dotyczy
niniejsze zgłoszenie, nabyła także cztery inne hotele
w Brazylii.(3) Pismem z dnia 31 marca 2006 r. (zarejestrowanym
w Komisji dnia 4 kwietnia 2006 r.) władze portugalskie
przedstawiły swoje uwagi w sprawie wyżej wymienio-
nego postępowania.(4) Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania opubliko-
wano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*⁽²⁾. Komisja⁽¹⁾ Dz.U. C 91 z 19.4.2006, str. 25.⁽²⁾ Patrz: przypis 1.**Projekt**(9) Projekt polega na zakupie przez spółkę Djebel udziałów
w kapitale firmy RASH – Administração de Hotéis de
Turismo, Lda, spółki brazylijskiej, której jedynym
aktywem jest hotel Rio Atlântico, zlokalizowany w Rio
de Janeiro, w Brazylii.(10) Kapitał spółki RASH nabyto w październiku 1999 r.,
a hotel w chwili nabycia był już w pełni operacyjny.⁽³⁾ Dz.U. L 107 z 30.4.1996.⁽⁴⁾ Dz.U. L 124 z 20.5.2003.

Pomoc

- (11) Koszt zakupu akcji spółki RASH wyniósł 14 720 474 EUR.
- (12) W związku z wyżej wymienionym projektem Portugalia zamierza udzielić pożyczki na warunkach preferencyjnych w wysokości 3 680 119 EUR, co stanowi 25 % kosztów kwalifikowalnych. Kwota pomocy wynosi 574 466 EUR, co odpowiada intensywności pomocy rzędu 3,90 %.
- (13) Państwo przydzieliłoby spółce Djebel dodatkową kwotę w celu pokrycia kosztów związanych z badaniami, pomocą techniczną, gwarancjami finansowymi i pomocą prawną, w ramach rozporządzenia w sprawie zasady *de minimis* ⁽⁵⁾.
- (14) Obecny system pomocy zgłoszono na podstawie portugalskiego systemu pomocy N 667/1999, zatwierdzonego przez Komisję dnia 8 sierpnia 2000 r. ⁽⁶⁾. Ten system, obowiązujący od 2000 do 2006 r., był przeznaczony do wspierania nowoczesnych i konkurencyjnych strategii przedsiębiorczych. Zgodnie z tym systemem środki pomocy na rzecz projektów bezpośrednich inwestycji zagranicznych realizowanych przez duże przedsiębiorstwa należało w każdym przypadku zgłaszać Komisji.
- (15) Dnia 24 maja 1999 r. spółka Djebel przedstawiła spółce F. Turismo – Capital de Risco, SA („FCR”), będącej funduszem kapitału ryzyka własności spółek państwowych i prywatnych, propozycję wzięcia udziału w planowanym projekcie. Zgodnie ze stanowiskiem władz portugalskich interwencje tego funduszu nie obejmują elementów pomocy państwa w rozumieniu art. 87 Traktatu WE.
- (16) Formalny wniosek o pomoc w ramach systemu N 667/1999 złożono dnia 31 stycznia 2001 r. Portugalia wyjaśniła, że przedstawiony spółce FCR w 1999 r. dokument stanowił wstępny wniosek o pomoc i że projekt następnie zrealizowano na podstawie założenia, że będzie spełniać warunki niezbędne dla przyznania pomocy zgodnie z przepisami prawa obowiązującymi w Portugalii. W związku z opóźnieniem na szczeblu wewnętrznym władze portugalskie powiadomiły o udzieleniu takiej pomocy dopiero w kwietniu 2005 r.

III. MOTYWY WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA

- (17) Komisja w swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania związanego z omawianą kwestią stwierdziła, że

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady *de minimis* (Dz.U. L 10 z 13.1.2001, str. 30) i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1998/2006 (Dz.U. L 379 z 28.12.2006) dotyczące tej samej kwestii.

⁽⁶⁾ Pismem SG(2000) D/106085 (Dz.U. C 266 z 16.9.2000, str. 4).

zbada środek pomocy pod kątem odstępstwa przewidzianego w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, w celu określenia, czy można założyć, że pomoc ułatwia rozwój niektórych działań gospodarczych i nie wywiera negatywnego wpływu na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

- (18) Podobnie Komisja nadmienila, że zbada środek pomocy na podstawie kryteriów zwykle stosowanych w celu dokonania oceny pomocy na rzecz dużych przedsiębiorstw, przeznaczonej na projekty bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) ⁽⁷⁾. W takich sytuacjach Komisja bierze pod uwagę korzyści płynące ze środka pomocy w zakresie wpływu na międzynarodową konkurencyjność omawianego sektora gospodarki Unii Europejskiej, w stosunku do ewentualnych negatywnych skutków dla Wspólnoty, takich jak ryzyko przeniesienia działalności i ewentualny niekorzystny wpływ na zatrudnienie.
- (19) Komisja bierze także pod uwagę konieczność pomocy, uwzględniając ryzyko wynikające z realizacji projektu w omawianym kraju, jak również słabe strony przedsiębiorstwa, takie jak te odczuwane przez MSP. Kolejne kryterium dotyczy ewentualnego korzystnego wpływu na region. Wreszcie, Komisja wyłącza wszelką pomoc na działalność związaną z wywozem.
- (20) W tym kontekście Komisja zastanawiała się, jaki będzie wpływ projektu na sektor turystyczny w Portugalii (i w związku z tym w UE) oraz czy projekt nie wpłynie na warunki wymiany handlowej w Unii Europejskiej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (21) Komisja poddała również w wątpliwość konieczność pomocy i/lub to, że będzie dla beneficjenta zachętą do realizacji inwestycji, ponieważ projekt został zakończony, zanim spółka Djebel wystąpiła formalnie o pomoc państwa. Komisja poprosiła Portugalię o przedstawienie uwag i przekazanie wszelkich informacji uzupełniających mogących mieć znaczenie przy ocenie procesu.

IV. UWAGI PRZEDSTAWIONE PRZEZ WŁADZE PORTUGALSKIE

- (22) Portugalia uznała, że konieczność udzielenia pomocy tłumaczy fakt, iż nabycie udziałów RASH stanowiło pierwszy projekt bezpośredniej inwestycji zagranicznej grupy Pestana w Brazylii. Chodzi o grupę, której działalność koncentrowała się praktycznie w całości na rynku portugalskim. Portugalia stwierdziła, że podjęcie wyzwania ekspansji międzynarodowej do Brazylii, kraju o podwyższonym ryzyku, ale jednocześnie o podwyższonym potencjale rozwoju i posiadającym ściśle więzi historyczne i kulturowe z Portugaliją, stało się decydującą kwestią dla rozwoju grupy Pestana.

⁽⁷⁾ Patrz: postępowanie C 77/97, *Austrian Lift GmbH-Doppelmayr* (Dz.U. L 142 z 5.6.1999, str. 32) i postępowanie C 47/02, *Vila Galé-Cintra* (Dz.U. L 61 z 27.2.2004, str. 76).

- (23) Portugalia podkreśliła, że spółka sporządziła wniosek o pomoc dnia 24 maja 1999 r. i przedstawiła go spółce F. Turismo – Capital de Risco SA, która zarządza funduszem kapitału ryzyka FCR F. Turismo. Zgłoszenie wniosku stanowiło drugi etap oceny projektu. Wniosek powinien zatem zostać oceniony w świetle okoliczności panujących w maju 1999 r.
- (24) W tym kontekście i zgodnie ze stanowiskiem władz portugalskich fakt, że inwestycja została zrealizowana bez pomocy państwa, pokazuje, że wnioskodawca był przekonany, że uzyska tę pomoc i że musi wykorzystać okazję handlową. Władze portugalskie stwierdziły, że beneficjent nie powinien zostać ukarany za fakt, że złożenie wniosku zajęło więcej czasu niż zrealizowanie inwestycji. Wymieniają także niekorzystne strony i ryzyko wyjątkowe tej operacji, takie jak wysoka niestabilność brazylijskiej waluty oraz fakt, że to była to pierwsza inwestycja tej spółki w Brazylii.
- (25) Portugalia uważa, że inwestycja w Brazylii przyczyniła się do poprawy konkurencyjności grupy Pestana i do wzmocnienia jej pozycji w sektorze turystyki na poziomie światowym, szczególnie dzięki wzmocnionemu rozgłosowi marki „Pestana Hotels and Resorts”, co w konsekwencji spowodowało, że Portugalia zaczęła być coraz częściej postrzegana jako cel podróży.
- (26) Ponadto doświadczenie grupy nabyte w Mozambiku nie da się porównać z doświadczeniem internacjonalizacji, jaka miała miejsce w Brazylii, ze względu na różnice pomiędzy tymi dwoma rynkami. Podczas gdy rynek w Mozambiku, mimo wysokiego potencjału, znajduje się jeszcze w embrionalnej fazie rozwoju, Brazylii jest rynkiem otwartym, o wysokim poziomie konkurencji, stanowiącym dużo większe wyzwanie niż Mozambik. W kontekście trwającego procesu internacjonalizacji grupy Pestana jej doświadczenie nabyte w Mozambiku nie było wystarczające, by obniżyć wysokie ryzyko i niepewność związane z tą operacją.
- (27) Wreszcie, władze portugalskie stwierdziły, że pomoc będzie miała ograniczony wpływ na warunki wymiany handlowej w Unii Europejskiej, w szczególności dlatego, że:
- kwota pomocy wynosi zaledwie 574 466 EUR, co stanowi 3,9 % inwestycji kwalifikowalnej,
 - udział grupy Pestana w rynku portugalskim wynosi zaledwie 2 %, co jest udziałem marginalnym w warunkach europejskich,
 - rynek brazylijski posiada około 10 000 hoteli, z których w przybliżeniu 7 % stanowi własność spółek zagranicznych,
 - Brazylii jest rynkiem konkurencyjnym, lecz o bardzo niskiej koncentracji,
- europejscy konkurenci spółki, którzy funkcjonują w Brazylii, już posiadają wysokie udziały w rynku. Liderem jest francuska grupa ACCOR, posiadająca 108 hoteli, a na drugim miejscu plasuje się hiszpańska grupa Sol Melia, posiadająca 23 hotele,
 - biorąc pod uwagę wymiary rynku brazylijskiego, projekt nie ma wystarczających rozmiarów, aby spowodować jakikolwiek znaczący wzrost w ofercie miejscowej lub aby wpłynąć na pozycję spółek europejskich, które już funkcjonują w Brazylii.
- Portugalia podsumowała, że nie ma możliwości, aby omawiana inwestycja, która dotyczyła jedynie zakupu jednego hotelu, mogła mieć jakikolwiek znaczący wpływ na warunki wymiany handlowej w Unii Europejskiej, a tym bardziej, aby ten wpływ był sprzeczny ze wspólnym interesem.
- (28) Osoby trzecie nie przedstawiły żadnych uwag w tej kwestii.

V. OCENA

Istnienie pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (29) Zgodnie z treścią art. 87 ust. 1 „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie, lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi”.
- (30) Komisja w swojej decyzji z dnia 22 lutego 2006 r. stwierdziła, że omawiany środek pomocy podlega przepisom art. 87 ust. 1 Traktatu z następujących powodów:
- zgodnie ze zgłoszeniem dotyczącym środka pomocy duże przedsiębiorstwo otrzyma fundusze w celu zainwestowania w sektorze turystycznym w Brazylii, w kontekście strategii internacjonalizacji. To oznacza preferencyjne traktowanie przedsiębiorstwa beneficjenta, przyznające mu pewne korzyści lub formę zachęty w stosunku do innych przedsiębiorstw, zakłócające lub grożące zakłóceniem konkurencji,
 - pomoc zostanie udzielona przedsiębiorstwu europejskiego rynku turystycznego, na którym istnieje lub może istnieć wymiana handlowa pomiędzy państwami członkowskimi, lub do którego przedsiębiorstwa z innych państw członkowskich mogą pragnąć uzyskać dostęp. Wobec tego środek pomocy może wpłynąć na wymianę handlową pomiędzy tymi państwami członkowskimi,
 - pomoc jest finansowana ze środków publicznych.

(31) Komisja uważa, że argumenty przedstawione przez Portugalię (patrz: motyw 27) są niewystarczające do zmiany powyższych wniosków z następujących powodów:

- grupa Pestana była najważniejszą portugalską grupą hotelarską i nadal utrzymuje tę pozycję, a w chwili zgłoszenia wniosku o udzielenie pomocy posiadała około 15 hoteli w Portugalii. Jest wyraźnie korzystne dla krajowego sektora turystycznego, aby jedna z najważniejszych marek portugalskich była reprezentowana w Ameryce Południowej. Międzynarodowa renoma „Pestana Hotels and Restaurants” nadała grupie zwiększony rozgłos, wzmocniła jej siłę negocjacji i podniosła dynamikę działalności przedsiębiorczej w sektorze hotelarskim. Te czynniki przyczyniły się do zwiększenia jej rozmiarów i zdolności do inwestowania na rynku portugalskim,
- od początku procesu internacjonalizacji grupa Pestana zrealizowała kilka inwestycji w Portugalii, do których należą w szczególności: i) budowa trzech nowych hoteli; ii) przejęcie zarządzania siecią domów wypoczynkowych (*pousadas*) w Portugalii; iii) nabycie dwóch nowych przedsiębiorstw hotelarskich, nieprzynoszących zysków i w konsekwencji modernizacja ich hoteli; oraz iv) rozwój znaczących projektów turystycznych, takich jak Miasto Dziecka w Autonomicznym Regionie Madery,
- biorąc pod uwagę rozmiary grupy Pestana, znaczący wzrost liczby miejsc pracy w Portugalii nie byłby konsekwencją zakupu jednego hotelu w Brazylii. Wzrost ten już nastąpił i był przede wszystkim wynikiem wielu inwestycji, które grupa ostatnio zrealizowała w Portugalii, wymienionych powyżej, i które miały miejsce w dużej mierze dzięki dynamice powstałej wskutek procesu internacjonalizacji. W 1999 r. grupa zatrudniała łącznie tylko 1 800 pracowników, podczas gdy w 2005 r., zaledwie sześć lat później, liczba ta przekraczała już 3 500,
- mając na celu ułatwienie zakupu hotelu w ramach procesu internacjonalizacji portugalskiego przedsiębiorstwa w Brazylii, zgłaszana pomoc sprzyja pewnemu przedsiębiorstwu lub pewnemu przedsięwzięciu. Komisja uważa, że środki pomocy udzielone przedsiębiorstwom Unii Europejskiej na rzecz bezpośrednich inwestycji zagranicznych są porównywalne do pomocy udzielonych przedsiębiorstwom, które dokonują wywozu prawie całej swojej produkcji do krajów spoza Wspólnoty. W takich przypadkach, przy istniejącej współzależności pomiędzy rynkami, na których przedsiębiorstwa wspólnotowe prowadzą swoją działalność, nie można wykluczyć, że pomoc mogłaby zakłócić konkurencję we Wspólnocie⁽⁸⁾.

Zgodność pomocy z Traktatem WE

Efekt zachęty

- (32) Komisja poinformowała, że oceniać będzie zgodność pomocy z Traktatem WE w świetle odstępstwa przewidzianego w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, które zezwala na przyznanie środków pomocy „przeznaczonych do ułatwienia rozwoju niektórych działań gospodarczych”, o ile te środki nie wpłyną na warunki wymiany handlowej w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem. Komisja oznajmiła także, że weźmie pod uwagę pewne kryteria, które zastosowała w poprzednich przypadkach udzielania pomocy na rzecz dużych przedsiębiorstw w celu sfinansowania projektów bezpośrednich inwestycji zagranicznych (patrz: motyw 18 powyżej), które to kryteria służą ustaleniu równowagi między korzyściami wynikającymi z udzielenia pomocy w zakresie jej wpływu na międzynarodową konkurencyjność omawianej gałęzi przemysłu Unii Europejskiej (na przykład czy pomoc jest niezbędna w stosunku do ryzyka związanego z realizacją projektu w kraju, w którym inwestycja ma miejsce) a jej możliwymi negatywnymi skutkami na rynku UE⁽⁹⁾.
- (33) W tym kontekście i w związku z efektem zachęty środka pomocy Komisja podkreśliła, że uznała, iż istniały pewne wskazania, że pomoc nie spełniała tego kryterium. Ponadto Komisja miała wątpliwości dotyczące wpływu środka pomocy na wspólny rynek. W tym kontekście do kryteriów oceny zalicza się konieczność pomocy, zważywszy na ryzyko wynikające z realizacji projektu w omawianym kraju, jak również słabe strony przedsiębiorstwa (podobne do tych, które mogą być udziałem MŚP).
- (34) Przepisy dotyczące pomocy państwa stanowią, że aby pomoc była zgodna ze wspólnym rynkiem, należy wykazać, iż prowadzi ona do rozpoczęcia przez beneficjenta dodatkowej działalności, która bez udzielonej pomocy nie zostałaby zrealizowana. W przeciwnym razie pomoc ogranicza się do zakłócenia konkurencji bez wywołania w zamian żadnego pozytywnego skutku.
- (35) Już w swojej decyzji w sprawie wszczęcia postępowania związanego z omawianym środkiem pomocy Komisja wyraziła wątpliwość, czy pomoc jest niezbędna spółce Djebel do zrealizowania inwestycji.
- (36) W swojej decyzji z dnia 22 lutego 2006 r. Komisja podkreśliła, że zgłaszany projekt nie był pierwszym projektem internacjonalizacji grupy Pestana, do której należy spółka Djebel. Grupa już prowadziła działalność w Mozambiku i w związku z tym wydawało się wątpliwe, by pomoc była niezbędna do uzyskania pierwszego doświadczenia w zakresie internacjonalizacji grupy Pestana w Brazylii⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Patrz: orzeczenie Trybunału Sprawiedliwości WE w sprawie C-142/87, *Tubemeuse*, ECR (1990), str. I-959, motyw 35.

⁽⁹⁾ Patrz: sprawy C 41/04, *Orfama* (decyzja z dnia 7 marca 2007 r.) i C 36/04, *Cordex* (decyzja z dnia 21 lutego 2007 r.).

⁽¹⁰⁾ Patrz: sprawa C 47/02, *Vila Galé-Cintra*, dotycząca pierwszego doświadczenia w zakresie internacjonalizacji.

- (37) Spółka Djebel należy do największej grupy hotelarskiej w Portugalii. Od 1999 r. przedsiębiorstwo rozszerzyło swoją działalność w Brazylii, gdzie obecnie posiada dziewięć hoteli i sytuuje się wśród dziesięciu największych sieci hotelowych. Ten fakt zdaje się wskazywać, że inwestycja byłaby realizowana nawet bez perspektywy otrzymania pomocy. Ponadto nie jest prawdopodobne, aby pomoc udzielona teraz na inwestycję zrealizowaną ponad siedem lat temu mogła mieć jakikolwiek praktyczny związek z tą inwestycją.
- (38) Ponadto celem zapewnienia, że pomoc będzie mieć charakter zachęty, należy udokumentować, że wniosek o udzielenie pomocy został złożony przed rozpoczęciem inwestycji.
- (39) Komisja podkreśla, że inwestycja została zrealizowana w październiku 1999 r., ponad rok przed formalnym złożeniem przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie pomocy w ramach systemu pomocy państwa N 667/1999 (dnia 31 stycznia 2001 r.), nie zostało zatem spełnione kryterium „efektu zachęty”, zwyczajowo wymagane przepisami unijnymi dotyczącymi pomocy o charakterze regionalnym ⁽¹¹⁾.
- (40) Władze portugalskie stwierdziły, że propozycja udziału FCR w inwestycji, którą wysunięto dnia 24 maja 1999 r. (przed inwestycją), jest wystarczającym dowodem na to, że to kryterium zostało spełnione. Komisja nie uważa, aby propozycja udziału przedsiębiorstwa kapitału ryzyka w inwestycji sama w sobie mogła zostać uznana za wniosek o udzielenie pomocy państwa, uzasadniający jej efekt zachęty.
- (41) Komisja podkreśla także, że inwestycja została zrealizowana około pięciu i pół roku przed powiadomieniem Komisji przez władze portugalskie.
- (42) Wobec powyższego Komisja stwierdza, że nie ma podstaw, które potwierdziłyby, że proponowana przez Portugalię pomoc jest niezbędna do pokrycia jakiegokolwiek szczególnego ryzyka związanego z projektem. W konsekwencji Komisja uważa, że pomoc nie była niezbędna do zrealizowania ani do rozpoczęcia inwestycji grupy Pestana w Brazylii. Komisja uważa, że pomoc nie ma żadnego efektu zachęty.
- (43) Poza tym we wcześniejszych sprawach Komisja zabroniła, aby pomoc na rzecz bezpośrednich inwestycji zagranicznych wzmacniała zdolność finansową i strategiczną beneficjenta i w konsekwencji wpływała na jego pozycję w stosunku do konkurentów na rynku UE ⁽¹²⁾.
- (44) Komisja podkreśla, że grupa Pestana nasiliła swoją działalność handlową w sektorze hotelarskim po dokonaniu omawianej inwestycji, która nie była jej pierwszą inwestycją zagraniczną. Zgodnie z informacją udzieloną przez władze portugalskie nawet bez uzyskania pomocy inwestycja w Brazylii przyczyniła się do wzmocnienia konkurencyjności grupy Pestana i jej widoczności w globalnym sektorze turystycznym, w szczególności dzięki renomie marki „Pestana Hotels and Resorts”.
- (45) Na zakończenie Komisja podkreśla, że mimo iż inwestycja spółki Djebel miała korzystny wpływ w Portugalii, wpływu tego w zasadzie nie można przypisać pomocy, ponieważ, jak opisano powyżej, pomoc nie miała charakteru zachęty w omawianym przypadku, gdyż realizację projektu zakończono, zanim spółka Djebel wystąpiła z wnioskiem o pomoc, a przyznanie tej pomocy nie było niezbędne do zrealizowania inwestycji.
- (46) Analizując zgodność pomocy ze wspólnym rynkiem, Komisja uważnie bada równowagę pomiędzy pozytywnymi i negatywnymi skutkami tej pomocy i ustala, czy jej skutki korzystne dla Wspólnoty przewyższają jej skutki niekorzystne w zakresie konkurencji i wymiany handlowej na rynku Wspólnoty. Na podstawie tego, co przedstawiono powyżej, Komisja nie widzi powodów, dla których miałyby uznać, że pomoc dla spółki Djebel związana z inwestycją w Brazylii przyczyniłaby się do wzrostu konkurencyjności przemysłu europejskiego lub miałyby korzystny wpływ na omawiane regiony Unii Europejskiej. Wręcz przeciwnie, pomoc wzmocniłaby pozycję beneficjenta, czyniąc szkodę jego konkurentom, którzy nie otrzymali pomocy państwa, na rynku charakteryzującym się silną konkurencją. W związku z tym Komisja uważa, że pomoc nie miałaby korzystnych dla Wspólnoty skutków, które mogłyby zrekompensować jej negatywne skutki dla konkurencji.

VI. WNIOSEK

- (47) Komisja doszła do wniosku, że Portugalia nie wykazała, iż spółka Djebel nie mogłaby zrealizować projektu bez uzyskania pomocy. Pomoc spowodowałaby zakłócenie konkurencji na wspólnym rynku i nie przyczyniłaby się do rozwinięcia dodatkowej działalności przez beneficjenta. Na tej podstawie nie można uznać, że pomoc umożliwia rozwój działalności gospodarczej w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c), gdyż jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

- (48) Wobec powyższego Komisja uważa za bezzasadne ocenianie pozostałych aspektów budzących wątpliwości co do zgodności środka pomocy ze wspólnym rynkiem, wyrażonych w decyzji Komisji z dnia 22 lutego 2006 r.,

⁽¹¹⁾ Patrz: pkt 4.2 Wytocznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej, gdzie określono, że wniosek o pomoc powinien zostać złożony przed rozpoczęciem realizacji projektu, aby zapewnić, że istnieje efekt zachęty (Dz.U. C 74 z 10.3.1998, str. 13).

⁽¹²⁾ Patrz: sprawa C 77/97, *Austrian Lift GmbH-Doppelmayr* (Dz.U. L 142 z 5.6.1999, str. 32).

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalii.

Artykuł 1

Pożyczka na warunkach preferencyjnych zgłoszona w kwocie 3 680 119 EUR, zaproponowana przez Portugalię na rzecz spółki Djebel w związku z jej inwestycją w Brazylii, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, ponieważ nie spełnia kryteriów określonych w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu, i dlatego nie powinna zostać przyznana.

Sporządzono w Brukseli, dnia 10 maja 2007 r.

W imieniu Komisji

Neelie KROES

Członek Komisji